

Laba diena

Šiandien – saulė teka 4 val. 57 min., leidžiasi 21 val. 51 min. Dienos ilgumas – 16 val. 54 min. Mėnulio pilnatis. Vardadieniai: Eugenijus, Arvilas, Arvilė, Anakletas, Anys, Kleopatra; ketvirtadienį vardo dienas švenčia Libertas, Liberata, Liberatas, Vydas, Eigilė; penktadienį – Bonaventūras, Mantas, Gerimantė, Rozalija, Rožė, Henrikas, Henrika, Henrieta, Herkus, Enrika, Enrikas.
Liepos 13 – Durbės mūšio diena
Liepos 15 – Žalgirio mūšio diena

Interviu vienu klausimu

Ar pildosi Jūsų vasaros planai?

Agnė BURAKEVIČIŪTĖ, Stakliškės:

– Vasarą, kai geri orai ir turim laisvo laiko, su mama ir broliu važinėjame po savo Lietuvą. Džiaugiamės netikėtai atradę gražių vietovių, apžvalgos bokštų, pažintinių takų. Vasara dar nesibaigia, mūsų Lietuva graži, tad dar spėsime atrasti ir Žemaitijos krašte, galbūt ir Zarasų, Molėtų ar Biržų pusėje naujų, įdomių vietų, kurias labai norime pažinti. Visur galima surasti tai, kas mus jungia su praeitimi, dabartimi ir ateitimi.

Linkiu visiems kuo daugiau pažinti Lietuvą.

Nijolė, Prienai:

– Šią vasarą savo planų neįgyvendinsiu. Tiesiog nesitikėjau, kad tokiu „greičiu“ brangs man reikalingi vaistai, ypač papildai, tepalai, be kurių mano lėtinės ligos progresuoja. Gal esu naudinga pacientė, gal ilgai nemirsiu. Tad pasitarusi, pažiūrėjusi kuo ilgesnius galiojimus, iš santaupų pirmiausia nusipirkau reikalingiausių vaistų, gaila, bet ne visus išgalėjau. Didelės sukeltos panikos metu, kaip, matyt, ir dauguma, užsipirkau nemažai konservų, kitų ilgo galiojimo prekių, širdyje vis tikėdama, kad jų neprireiks, kad mūsų valdžios vyrai ir moterys dės visas pastangas įvairiose derybose ir mūsų šaliai nekils didesnio pavojaus.

Po apsipirkimų žlugo mano planuota kelionė prie vienos iš sūresnių jūrų, prie kurios praleidusi porą savaitių daug geriau jaučiuosi, bent tuo metu mažiau reikia ir cheminių vaistų. Labai gaila ir liūdna, kad per trisdešimt nepriklausomybės metų man asmeniškai ši vasara keisčiausia dėl įvairių nesantaikų, nuo pavasario sklandančių keistų informacijų dėl rudenį kiliančių įvairių kovidų atmainų. Girdėdama tokias kalbas, niekaip nesuprantu, kodėl tuomet vyksta tiek masinių renginių kiekvienam kaime, miestelyje, mieste? Gal jau laikas užsikalti langus ir bėgti pas vaikus į užsienį, nors po dvejų svetur praleistų metų jie labai nori sugrįžti į tėviškę ir iš užsidirbtų pinigėlių pasistatyti sau namus. Ar mūsų svajonės bus realios, parodys laikas, nes vasara – kitokia, ir debesys vis juodėsni...

Neringa PIKČILINGIENĖ, Šilavotas:

– Planai ir yra planai, kad juos vis pakoreguotum. Juo labiau, kad šiemet ir vasara labai įvairi – tai labai karšta, tai labai šlapia. Taigi koreguojam ir vėl dirbam. Gal ir ne viską padarome laiku, bet stengiamės. Man vasara – atostogų, naujų išpūdžių metas. Gyvenimas eina į priekį, vasaros pabaigoje minėsiu jubiliejų, kuris tik primena apie dar vieną naują etapą, kuris tikiu, kad bus ir įdomus, ir įvairus, ir labai smagus. Esu optimistė, tad ir man svarbiausia, kad šalia turiu pačius artimiausius žmones ir nepakeičiamus savo brangiausių draugus, nepaisant to, koks metų laikas ar mano amžius. Taigi branginkime pačias gražiausias vasaros akimirkas!

Parengė Palma Pugačiauskaitė

Lauksime naujo LTG vadovo konkurso? 2 p.

Meilė dviems mokykloms 2-6 p.

Vienas iš geriausių būdų išlikti sveikiems! 3 p.

Pažintis su prosenelių tekstilės paveldu užsimezga muziejuje... 5-8 p.
Želkūnų bendruomenės 10-mečio jubiliejus atšvęstas garsiai!

Valstybės dieną Čiudiškių piliakalni papuošė susikibusių rankų karūna 8 p.

Sėkmė lydi lietuviškais baltasparniais skraidančius lietuvaičius

Liepos 2 d. Pociūnuose prasidėjęs 21-asis Europos klubinės, standartinės, 15 metrų sklandytuvų klasės bei 4-asis Pasaulio 13,5 metrų sklandytuvų klasės čempionatas persirito antrą pusę.

Čempionatų dienotvarkė įprasta. Nuo ankstauro ryto baltasparniai ruošiami skrydžiams ir tempiami į startą, kuris priklauso nuo vėjo krypties. 10 val. angare vyksta varžybų dalyvių trumpas pasitarimas. Jo metu pagerbiami praėjusios dienos pratimo

(Nukelta į 8 p.)

Marius ir Agnė Plučauskai.

Darius Gudžiūnas (sėdi) su padėjėjais Titu ir Karoliu.

Linus ir Elina Miežlaiškiai.

Tarp konkurso „Išmanusis miestas 8“ dalyvių – ir Gabrielė Černiauskaitė

Šiuo metu Nacionaliniame architektūros ir urbanistikos konkurse „Išmanusis miestas 8“ kartu su patyrusiu kūrėjų komandomis dalyvauja dvi Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademijos (VDU ŽŪA) studijų programos Kraštovaizdžio dizainas trečio kurso studentės – Gabrielė Černiauskaitė ir Tanita Šalomskaitė. Viena merginų sukurtų idėjų – Kernavės miestelyje kadaise stovėjusių statinius vizualiai priminti augalais. Jaunosios konkursantės teigia, kad jų prioritetus – ekologiškumą ir norą atskleisti natūralios gamtos grožį – formuoja studijos VDU Žemės ūkio akademijos Kraštovaizdžio dizaino programoje, šios aukštosios mokyklos skiepijamos vertybės ir netgi pati Europos mastu unikalios akademinio miestelio, kuriame mokosi ir gyvena studentai, aplinka.

Jungia kūrybą ir gamtą

VDU Žemės ūkio akademijos studijų programos Kraštovaizdžio dizainas studentė Gabrielė Černiauskaitė yra kilusi iš Prienų krašto, garsėjančio išpūdingo grožio Nemuno kilpomis. Merginos gimtuosiuose namuose niekada netrūko dėmesio įvairių sričių menams, nes Gabrielės mama yra muzikos mokytoja. Todėl, sako, kai baigindama mokyklą ėmė ieškoti universitetinės studijų programos, jungiančios kūrybą ir gamtą, tokią vienintelę rado VDU Žemės ūkio akademijoje. Šią studijų programą G. Černiauskaitė ir įrašė kaip vienintelę priėmimo į studijas prašyme.

„VDU Žemės ūkio akademijos mokomoji bazė man buvo tikras atradimas. Nesitikėjau, kad galėsiu realiai čia išpūnėti čia augančios retų augalų kolekcijos egzempliorius, tyrinėti prieš kelias dešimtis metų aukščiausio

Gabrielė Černiauskaitė (asmeninio archyvo nuotr.)

lygio kraštovaizdžio architektų sukurtas kompozicijas, augančias akademinio miestelio erdvėse. VDU Žemės ūkio akademijos išskirtinumas ir yra tai, kad visų studijų programų studentai čia skatinami mokytis iš gamtos. Jeigu mokaisi dirvotyros dalyką, tai būtinai kasinėsi žemę, jeigu miškininkystės – keliausi tyrinėti mišką, jeigu inžinerijos – stebėsi, kaip veikia dėstytojų ir studentų rankomis sukonstruotas vėjo tunelis“, – studijų VDU Žemės ūkio akademijoje specifika komentuoja Gabrielė, atviraudama, kad jos ateities svajonė – ne sukurti naują išpūdingą parką, bet atskleisti žmonėms tą gamtos grožį, kuris jau yra prieš jų akis.

„Niekada nesutiksiu projektuoti to, kas kertasi su mano vertybėmis. Mano kelias – ekologiškumas“, – teigia studijų programos Kraštovaizdžio dizainas studentė.

Parengta pagal <https://www.vdu.lt>

Nuomonė

Rytas STASELIS

Lauksime naujo LTG vadovo konkurso?

Rusijos Federacijos Kaliningrado srities gubernatorius Antonas Alichanovas tęsia mitologijos apie „eksklavą blokuojančią Lietuvą“ reper-tuarą savo šalies žiniasklaidoje. Dar gašdina Kremliaus šutvei pasiūlęs atsakomųjų veiksmų prieš Lietuvos galimybių. Žada, esą šios priemonės žlugdytė sužlugdys mūsų ekonomiką.

Kažkada padoriame buvusiame leidinyje „Vedomosti“ paskelbtas interviu – šlakelis žibalo šiaip jau išsikvepiančiam Rusijos propagandos vajui apie blogą Lietuvą, kuri, pasinaudama Europos Sąjunga (ES), už karinę invaziją Ukrainoje nutarė užgnaužti deguonį nuo „motininės“ Rusijos atskirtam regionui prie Baltijos jūros.

Kodėl ši propagandinė istorija po Lietuvos valdžios sprendimo dėl ES antikinųjų sankcijų sukėlė tokia pasipiktinimo bangą Rusijoje ir net privertė susimąstyti Briuselyje? Atsakymas galėtų būti labai paprastas: dirva jai buvo ruošama ne vieną dešimtmetį. Esą NATO šalių (Lietuvos ir Lenkijos) apsuptas Kaliningrado regionas negali būti visiškai (kaip Maskvai atrodo) saugus.

Todėl jį būtina militarizuoti, kurti alternatyvią posovietinei ener-getikos infrastruktūrą.

Iki šiol toji propagandinė koncepcija neveikė. Kaliningrado srities nepuolė nei Lenkijos, nei Lietuvos, nei kitų NATO šalių kariškiai. Ne-paisant šimtamilijoninių investicijų į alternatyvią gamtinių dujų perda-vimo infrastruktūrą (Kaliningradui buvo specialiai pastatytas mūsų „In-dependence“ laivo su suskystintųjų gamtinių dujų išdujinimo įranga ana-logas „Maršal Vasilevskij“, įrengtos požeminės dujų saugyklos), Lietuva nė sykiu iki šiol neleidė suabejoti savo, kaip dujų tranzito iš Rusijos į Kaliningrado sritį partnerės patikimumu – dujas per Lietuvą tekėjo, o prieš Rusijos pradėtą karą Ukrainoje „Maršal Vasilevskij“ po pasiplau-kiojimų Pasaulio vandenynais stėjo į Kaliningrado uosto reidą rūdyti.

O dabar – šit kokia palanki proga parodyti, kad visos „atsargumo“ priemonės, kurių ėmėsi Kremlius savo regiono saugumui užtikrinti, nebuvo bevertės. Ir, žinoma, palankiausia proga Vladimirio Putino režimo „giliosioms gerklėms“ šaukti, rėkti per visą pasaulį.

Neatkreipusi dėmesio į šį svarbų aspektą, mūsų valdžia šią propa-gandinę bylą komunikacijos požiūriu prakišo. Dabar dėl to tenka laukti, kaip apie reikalą pasisakys Briuselis: išsakys tvirtą požiūrį dėl savo paskelbtų sankcijų, ar atlyš, Lietuvą palikdamas kvailio vietoje.

Antroji alternatyva būtų prasta išeitis. Žinant mūsų politikos for-mavimo ir valdymo ydas, „Lietuvos geležinkeliams“ (LTG), ko gero, teks vėl ieškoti naujo vadovo vietoje neseniai paskirto Egidijaus Lazausko. Jis pareigose pakeitė buvusį – Mantą Bartušką, kurį susisiekimo ministras Marius Skuodis banaliai paaukojo po to, kai LTG po JAV paskelbtų sankcijų Baltarusijos režimui toliau į Klaipėdos uostą vežė baltarusių įmonės „Belarusklij“ pagamintas trąšas.

Nauja LTG vadovybė, išanalizavusi „ketvirtąją“ ES sankcijų prieš Rusiją paketą, pati, atrodo, be papildomos politinės palydos, informavo kai kuriuos savo klientus, kad nuo birželio vidurio iš Rusijos ir kitur nebeveš juodojo metalo gaminių, cemento ir kai kurių kitų prekių. Bent jau viešojoje erdvėje visa ši istorija atrodė būtent taip, nes, kaip tvirtina mano kolegos, paskelbus apie atitinkamą sprendimą dėl pervežimų į Kaliningradą, oficialiai jo išsamiau nekommentavo niekas iš mūsų valdžios atstovų. Net tarptautinei žiniasklaidai. Tik kažkodėl atrodo, kad visa nebuvo taip, kaip atrodė viešojoje erdvėje...

Žinant, kaip mūsų politikai mėgsta prisiimti atsakomybę už savo sprendimus, nė kiek nenustebčiau, jeigu „kadrinis“ klausimas iškiltų ir šiuo atveju. Politikams patinka pozuoti prieš televizijos kameras, tačiau kai jiems tenka priimti prieštarigus sprendimus, susigūžti tenka žemesnės grandies – dažniausiai valstybės valdomų įmonių – vadovams. Jei ne iškart, tai po tam tikro laiko. Kada politinė opozicija virsta pozicija. Visiškai nesvarbu, koku lygiu – nacionaliniu ar savivaldos – tai įvyksta.

Balbieriškiui – 520

Meilė dviems mokykloms

Česlovas IŠKAUSKAS

Kai sėdu rašyti apie savo Gimtinę – prie Nemuno vingio prigludusį Balbieriškio miestelį, šiemet pažymintį 520-ąsias paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose metines, sunkiai randu žodžių keistam jausmui išreikšti. Šiaip miestelis niekuo nesiskiria nuo tokio tipo Lietuvos gyvenviečių: lėtas gyvenimo būdas, pramogų ir meno renginių stoka, bedarbystė, vangus verslas, paribio vietai tarp Suvalkijos ir Dzūkijos būdingi šiurkštoki miestelėnų santykiai...

Bet važiuojant keliu iš Prienu Alytaus link, kažkur prie Atodangos apima seniai pažįstamas jausmas: man norisi grįžti į Balbieriškį. Matyt, todėl, kad čia išvaikščioti visi takai, išlandžioti grybingi miškai, žvejota kiekvienoje Ringio, Peršėkės ar Nemuno sietuvoj, riesta ąžuolų ir šokiuose užta Dvaro parke, žaista apgriuvusioje žydų „škaloje“, kad dar sutinku keletą bendraamžių ir su jais yra apie ką pakalbėti.

Iš tiesų, 1502 m. įkurta sielininkų gyvenvietė yra viena seniausių Lietuvoje. Justinas Adomaitis savo antroje knygoje apie Balbieriškį „Abipus Peršėkės...“ pamini, kad XVI a. antroje pusėje miestelis buvo vienas iš 246 Lenkijos ir Lietuvos valstybės gyvenviečių, kuriose leista kurtis žydams. Čia jie pagyvino verslus, prekybą, sudarė sveiką (kartais ir nesveiką) konkurenciją lietuviams bei lenkams. Tik XVII a. pabaigoje Rusijos caras jiems įvedė vadinamas Sėslumo ribas, kai didžiulėje juostoje nuo Juodosios jūros iki Kurliandijos (Kuršo) ir Prūsijos žydams buvo uždrausta išsikelti už šios ribos. Vilniaus apskrities Sėslumo riba vakaruose sutapo su Nemunu, tačiau Balbieriškis dar įėjo į gausią žydų apgy-

vendinimo vietą.

Bet šikart ne apie tai ir net ne apie miestelio apylinkių grožį bei patrauklumą. Kiekvienam jaunam žmogui labiausiai įstringa – kaip manote, kas? – mokykla. Juk ten prabėga jo pirmasis sąmoningo gyvenimo etapas, kai kaupiamos žinios, bręsta asmenybė, gimsta ir plėtojasi jausmai. Savo knygoje „Dviejų ąžuolų istorija“ rašiau, kad parapijos istorijoje pirmoji mokykla Balbieriškyje minima 1781 m. Pagal žydų interneto puslapį „Virtualusis Štetlas“, nors miestelyje sinagoga atsirado jau 1740 m., vėliau 1870 m. buvo pastatyta sinagoga su betmidrašu – maldos ir mokymosi namais, skirtais nuolatinėms Talmudo ir Toros studijoms. Nepriklausomybės metais čia buvo dvi mokyklos – lietuviška ir žydų.

1934 m. priešais Dvaro parką, ties kelių sankryža, 7 ha plote buvo pradėta statyti nauja mokykla, o, padedant pirmą plytą, dalyvavo ir Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona. Ji duris atvėrė 1936 m. rugsėjo 1 d. Raudonas plytas statybai tiekė Šalmano ir Rozentalio vietos plytinė, tad iki šių dienų ji vadinama „raudonąja“ mokykla, žinoma, be jokio

Apleistas buvusios mokyklos pastatas Klevo gatvėje.

politinio atspalvio.

Su didžiausia šiluma prisimename jos klases, koridorius, bendromis jėgomis viduje įrengtą sporto salę, kitą renginių ir šokių salę, erdvų stadioną, medinį priestatą – „bendrabutį“, į kurį, netilpdami pagrindiniame pastate, persikėlėme turbūt nuo šeštos klasės, moksleivių prižiūrėtą mokomąjį daržą, kitapus gatvės įrengtą darbų korpusą...

Ir štai 1966 m., direktoriaujant Genovaiti Minciuvienei, ant kalno buvo pastatytas naujas mokyklos priestatas su 12 klasių. Į jį persikėlė V-XI klasės. Iš baltų plytų pastatyta „baltoji“ mokykla ant kalno švietė naujumu, bet tai tebuvo statybininkų „pusfabrikatas“, pernai spalį rašė „Lietuvos rytas“. Įrengti kabinetai, tačiau į kūno kultūros ir darbų pamokas mokiniai turėjo bėgioti žemyn. Nebuvo ir aktų salės. Renginiai vyko mokyklos koridoriuje. Nebuvo vandentiekio ir kanalizacijos. Tualetas – mūrinis pastatas – lauke: vienoje pusėje berniukams, kitoje mergaitėms. Žiemą šalta, nes Žemės ūkio mokyklos katilinė buvo nepajėgi apšildyti abi mokyklas. „Raudonoje“ mokykloje liko pradinės klasės, biblioteka, nedidelė sporto salė, kuri buvo įrengta panaikinus I aukšto dvi klases. Vienintelis naujo priestato privalumas – visi mokiniai mokėsi vienoje pamainoje. Naujai įrengtuose kabinetuose nebuvo pakankamai mokymo priemonių. Jas centralizuotai teikdavo rajono Švietimo skyrius arba pirkdavo Kalinino kolūkis už nesuskaičiuojamas moki-nių talkas. Prisimenu, kad, atklam-poję per molio kalną, vaikai rūbinėje turėdavo persiauti į kokias nors šlepetes, nesgi prineš begalę purvo...

Per dvejus paskutinius metus mūsų aštuonioliktos laidos abiturientai pamėgo ir šiuos mokslo rūmus. Žemi aukštai buvo patogūs bėgti iš pamokų, o klasiškai Antanui – šokinėti į pusnis nuo antro aukšto. Už visokias išdaigas pirmadieniais buvome barami tiesiog koridoriuje rengiamose „liniuotėse“, o mokyklos direktorė, gyvenusi „raudonojoje“ mokykloje, čia ateidavo tik į savo istorijos pamokas.

Bet nevykusios statybos pastatas sulaukė liūdno likimo: „Lietuvos ry-tui“ Balbieriškio pagrindinės mokyklos direktorius Stasys Valančius pasakojo, kad šiame pastate vidurinė mokykla veikė iki 2005 metų. Po 17

(Nukelta į 6 p.)

Sėkmė lydi lietuviškais baltasparniais skraidančius lietuvaičius

(Atkelta iš 1 p.)

nugalėtojai, apžvelgiama orų prognozė, skelbiamos užduotys ir kt.

12 val., jei orai palankūs, sklandytuvai keliami į orą. Pirmiausia – lengviausieji: 13,5 m ir klubinės klasės, paskui – 15 m ir standartinės klasės. Jei padangė apniukusi, nėra termikų ar jie silpni, laukiama, kol orai pagerės. Būna taip, kad skrydžiai atšaukiami. Lietuviški orai pilotų nepelina, bet sekmadienį pavyko įvykdyti jau penktą pratimą.

Geriausieji iš mūsų sportininkų sekasi 13,5 m klasėje dalyvaujantiems pilotams, skraidantiems lietuviškais sklandytuvais Mini LAK. Linas Miežlaidis, atskiruose pratimuose du kartus buvęs antras ir du kartus trečias, daugiakovėje yra antras. Darius Gudžiūnas, du kartus atskridęs pirmas, daugiakovėje užimta ketvirtą vietą. Beje, abu vyrai yra civilinės aviacijos lakūnai kapitonai. Pirmąją Nyderlandų pilotas Nick Hanenburg.

Klubinėje klasėje Artūras Pilvinis – ketvirtas, Andrej Lebedev –

Čempionato direktorius Vladas Motūza.

penktas. Pirmas – čekas Tomas Suchanek.

Tarp standartinės klasės pilotų Gvidas Sabeckis yra ketvirtas, Rimgaudas Kikalas – dvidešimt ketvirtas. Pirmas – švedas Jan-Ola Nordh.

15 metrų klasėje nepralenkiamas lenkas Sebastian Kawa. Marius Plušauskas – dešimtas, Gintaras

Drevinskas – vienuoliktas.

Komandinėje įskaitoje pirmąją Lenkijos komanda, antra – Čekijos, trečia – Prancūzijos, ketvirta – Lietuvos.

Kas taps čempionais, paaiškės šeštadienį. Čempionato uždarymas vyks Pociūnuose liepos 16 d. 11 val. Onutė Valkauskienė

Orų belaukiant.

Gyvenimas – šeimai apie sveikatą

Parengė Romualda Bartulienė ir Veronika Pečkienė

Kodėl vasarą silpnėja klausa?

Gana dažnai žmonės pastebi, kad vasaros laikotarpiu pablogėja klausa. Kokios priežastys tai lemia, pasakoja Prienų ligininės otorinolaringologė Julija ŠNEIDER.

Sieros kamštis

Daugeliui teko patirti tokią būseną, kai apkurstama abiem arba viena ausimi. Klausa neretai susilpnėja, kai susidaro sieros kamštis. Tai – ausies išorinėje landoje susikaupusi sierra – nuo gelsvos iki rausvos, net juodos spalvos, kuri gali būti trupinių, skysčių ar košelės pavidalu, – visa tai yra norma.

„Jokiu būdu nesistenkite sieros išvalyti patys krapštuku, degtuku ar pan. Dėl ausies praplovimo kreipkitės į ausų ligų gydytoją otorinolaringologą, – atkreipia dėmesį J. Šneider. – Jeigu pašalinus kamštį klausa neatsistato, gali būti kita jos susilpnėjimo priežastis, tada reikalingas tolimesnis ištyrimas“.

Pasak gydytojos, įvairūs reklamuojami purškalai, deja, sieros kamščių nepašalina. Jie gali tik suminkštinti, bet sierą būtina pašalinti.

Beje, vyresnio amžiaus žmonės dar mėgsta pilti į ausis vandenilio peroksida... bet patikimiau, jei tai profesionaliai atliktų gydytojas.

Dažniau maudotės jūroje, ežere...

Vasaros metu žmonės labiau prakaituoja, dažniau lankosi baseinuose, maudosi jūroje, upėje, ežere. Kai į ausis patenka vanduo, užpildęs landą, jis gali sukelti ausų užgulimą, galvos skausmą, užimą ar net svaigimą.

Pajutus minėtus simptomus, derėtų kreiptis į otorinolaringologą, kuris nustatytų tikslią ligos diagnozę.

Kintantis slėgis

Antra klausos pablogėjimo priežastis – kintantis slėgis. Žmonės vasarą atostogauja, daug keliauja, lipa į kalnus, skraido lėktuvu, nardo ir pan., todėl keičiasi slėgis ir neretai užgula ausis. Kartais pakanka pakramtyti kramtomą gumą, pačiulpti čiulpinukų, atlikti specialių pratimų, ir klausa atsistato.

Priešingu atveju derėtų kreiptis į specialistą. Paskyrus gydymą, ausies užgulimas praeina per savaitę ar 10 dienų.

Infekciniai ausų uždegimai

Trečia klausos pablogėjimo priežastis – infekciniai ausų susirgimai.

Tai nutinka, kai maudotės nesaugiame vandens telkinyje ir į ausis patenka nešvaraus vandens, – infekcija pasireiškia skausmu, ausies paburkimu.

„Pajutę minėtus simptomus negerkite jokių antibiotikų, o kreipkitės į gydytoją, – pastebi pašnekovė, – tik paėmus paselį skiriamas gydymas“.

Ausų kamštukai

Jei po pasiplaukiojimo baseine užgula ausis, klausa neprastėja. Bet sloguojant nederėtų nardyti. Nuo ausų užgulimo patartina naudoti ausų kamštukus. „Tai nebloga priemonė, tik derėtų rinktis kokybiškus, – ne plastikinius, o silikoninius. Svarbus ir jums tinkantis dydis. Įsidėjus per mažus arba per didelius kamštukus, pažeidžiama ausies landa, ji burksta,“ – aiškina J. Šneider.

Patarimai vasarai:

- Atkreipkite dėmesį, kur maudotės. Jeigu netoli ganosi karvės, nesimaudykite...
- Jei sloga, esate peršalę Jums nederėtų nardyti, tarkim, nuvykus į Egiptą.
- Nesigėdinkite, kad yra sieros kamščių. Tai normalu.

Veronika Pečkienė

Pasaulio išminčių citatos

„Kai supranti, kad tau nieko netrūksta, visas pasaulis priklauso tau.“ *Laodzi (IV-VI a.)*

„Dauguma žmonių alksta ne dėl maisto trūkumo, o dėl meilės bei rūpesčio troškimo.“ *Sadhguru (1957)*

„Kas rytą pasirinko teisingą kelią, vakare gali ramiai numirti.“ *Konfucijus (551-479 m. pr. Kr.)*

„Žmonės sukurti tam, kad juos mylėtų, o daiktai – kad jais naudotųsi. Šiandien pasaulyje tiek chaoso yra dėl to, kad mes naudojames žmonėmis, o mylime daiktus.“ *Dalai Lama XVI (1935)*

„Tik žmogus turi galimybę atlikti vertikalų poslinkį, judėti į viršų, ne vien horizontaliai. Tačiau dauguma žmonių elgiasi kaip kiti gyvūnai – gyvendami jie tik sensta, o ne auga. Augti ir senti yra visiškai skirtingi dalykai.“ *Osho (1931-1990)*

Vienas iš geriausių būdų išlikti sveikiems!

Kaip didinti organizmo atsparumą nepalankiems aplinkos veiksniams, kas padeda geriau prisitaikyti prie aplinkos sąlygų ir kodėl tai svarbu?

Vienu iš geriausių būdų išlikti sveikiems – tai sveikas grūdinimasis! Jis didina žmogaus organizmo ištvėrmę, tonizuoja beveik visas organizmo funkcijas, stiprina nervų sistemą, gerina kraujotaką bei raumenų sistemos veiklą, imunitetą ir atsparumą peršalimo ir kitoms ligoms. Kaip tai vyksta? Pavyzdžiui, smarkiai padidėjus ar sumažėjus aplinkos temperatūrai, užgrūdintas organizmas greitai reaguoja sutraukdamas ar išplėsdamas kraujagysles, jei kyla pavojus smarkiai sušalti ar perkaisti, ir apriboja ar padidina šilumos perdavimą. Užgrūdintas organizmas, net esant temperatūros svyravimams, palaiko reikiamą vidaus organų temperatūrą, o neužgrūdintas organizmas nesugeba taip staigiai sureaguoti į minėtus pokyčius.

Yra keletas organizmo grūdinimosi būdų:

- **oru** (oro vonios, ilgi pasi-vaikščiojimai gryname ore nepriklausomai nuo oro sąlygų ir metų sezono, pageidautina parke, miške, netoli vandens telkinių, ypač žiemą, kai ore beveik nėra mikrobu);

- **saulės spinduliais, šviesa ir šiluma** (tik reikėtų atsargiai grūdinintis saule – laipsniškai, atsižvelgiant į amžių, sveikatos būklę ir oro sąlygas);

- **vaikščiojimas basomis;**

- **grūdinimasis vandeniu** (apsitrynimai, apsipylimai, dušas, gydymas maudymasis ir pasikonsultavus su gydytoju – maudymasis lediniame vandenyje)

Grūdinimosi procedūras būtina atlikti nuosekliai laikantis visų šių taisyklių:

1. Reikia būti visiškai sveikiems, o žmonės, sergantys įvairiomis ligomis, grūdinintis gali pradėti nuo švelnių procedūrų ir būtina prieš tai pasikonsultavę su gydytoju.
2. **Palaiptu**, pasirinkus tinkamą temperatūrą ir laiką.
3. **Reguliariai**, be didesnių pertraukų, bet koku oru ir metų laiku.
4. **Derinant grūdinimosi procedūras su fiziniais pratimais**, pasiekiamas efektyvesnis rezultatas.
5. Po procedūrų **turite jaustis**

žvaliai ir tai turi teikti džiaugsmą, o jei jaučiatės blogai, nutraukite jas ir kreipkitės į gydytoją.

6. **Atsižvelkite į savo individualias savybes.**

7. **Kontroliuokite savo būklę** (įvertinkite sveikatos būseną, širdies ritmą, kraujospūdį, apetitą ir kitus individualius rodiklius).

8. Atminkite, kad grūdinimasis yra tik vienas iš sveikos gyvensenos komponentų. Nepamirškite savo mietybos ir kitų gyvenimo būdo aspektų.

Pradėkite ir tapsite sveikesni ir laimingesni.

Gera atmintis – svarbi visiems

Turėti gerą atmintį – dievo dovana. Tačiau su metais, deja, ji prastėja. Susilpnėjusią atmintį dažniausiai pastebite vyresniame amžiuje. Ką daryti, kad atmintis ilgiau išliktų gera?

Suaukite dėmesį

Dauguma psichologų teigia, kad informacijai atsiminti bei jai atgamtinti įtakos turi išorinė aplinka (garsai, kvapai, šviesa) bei vidinė būseną (nuotaika, susikaupimas, gebėjimas atsiriboti nuo pašalinių dirgiklių).

Labai svarbi dėmesio koncentracija, – kuo geriau susikaupsite, tuo geriau įsiminsite. Stepheno R. Covey teigia, kad žmogus – integralus, turi kūną, protą, jausmus ir sielą. Tarkim, skaitant tekstą patartina vaikščioti, tada jis geriau įsimenamas.

Gilus miegas

Pasak psichoterapeutų, kuo ilgiau ir giliau miegate, tuo geresnė ir jūsų atmintis. Patartina per parą miegoti 7–10 valandų. Ne mažiau svarbi psichologinė būseną. Derėtų namuose palaikyti draugišką ramią atmosferą.

Produktai gerai atminčiai

Svarbu gerinti atmintį vyresnia-

me amžiuje, kai neretai pamirštami net įprasti dalykai. Pavyzdžiui, senjorai neretai pamiršta, kur pasidėjo akinius, vaistus ar raktus. Kokie produktai tiesiogiai veikia mūsų atmintį?

Gydytojai dietologai pataria kasdien valgyti jogurto, varškės, kefyro, 3–4 porcijas šviežių vaisių ir daržovių. Smegenų ląstelėms naudingi ryžiai, pupos, lęšiai. Kelis kartus per savaitę valgykite žuvį, liesą mėsą. Per parą išgerkite 1,5–1 vandens, žolelių arbatos, sulčių, giros.

Vartokite mikroelementus

Moksliniai tyrimai įrodė, kad didelės dozės antioksidantų, kaip vitaminai E ir C, sumažina ląstelių žuvimą ir padeda išvengti atminties blogėjimo. Moliūgų sėklos gerina atmintį ir susikaupimą, nes juose yra smegenims naudingų B grupės vitaminų, ypač B6 ir B12, folio rūgšties.

Gerai atminčiai reikalinga geležis, kuri labai gerai pasisavinama valgant mėsą, žuvį, kiaušinius. Naudin-

g granatų, burokėlių sultys, džiovinti vaisiai, riešutai. Smegenų veiklą aktyvina magnis, kurio yra migdoluose, žirniuose, kopūstuose.

Išbandykite...

- Ananasai stimuliuoja ilgalaikę atmintį, kai reikia įsiminti ilgus tekstus.

- Kasdien suvalgykite po 4 graikiškus riešutus, jie aktyvina smegenų veiklą.

- Citrinos padeda įsiminti informaciją, todėl mėgaukitės citrinų gėrimu: į pusę stiklinės vandens išspauskite vienos (ar pusės) citrinos sultis.

- Svogūnai gerina smegenų aprūpinimą deguonimi – tinka protiškai pervargus. Jų reikėtų suvalgyti po pusę galvutės per dieną.

- Darbingumą ir nuotaiką kelia juodasis šokoladas, razinos, bananai.

- Atsisakykite dietų. Jeigu organizmui trūks baltymų, vitaminų ir mineralų (pavyzdžiui, magnio), greitai pavargsite, sunkiai sukaupsite dėmesį.

Tai, kas išaugina... Sūduvos klodai

Projektą remia

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Pažintis su prosenelių tekstilės paveldu užsimezga muziejuje...

Dažnam jaunesnės kartos atstovui gali iškilti klausimų, kaip sunkiai besiverčiantys kaimo žmonės rengėsi senovėje, iš kur jie gaudavo šventinių aprėdų, ar tais laikais vyravo drabužių mados?

Kas rengė kaimo žmones?

Šiandien sunku patikėti tuo, kad tuomet, kai pirktinų audinių nebuvo galima gauti, darbščios lietuviškos moterys sau ir šeimos nariams rūbus siūdindavosi iš namuose austų audeklų. Marškiniams naudodavo linines drobes, šventiniams drabužiams skirtingą liną balindavo, jį siuvinėdavo, puošėdavo nėriniais. Lievenės, švarkai, sijonai būdavo siuvinami iš austinės vilnos. Neatsiejama moterų tautinių kostiumų dalimi buvo ant juosmens rišamos juostos, galvos apdangalai – nuometai, skaros, kepurėlės ir kiti rankų darbo akseuarai bei priedai.

Nuostabą kelia tai, kad kaimo moterys tarp ūkio, buities ir vaikų auginimo rūpesčių surasdavo laiko ir kruopštiems rankdarbiams. Ilgas rankų darbo procesas – viena iš priežasčių, kodėl drabužiai buvo itin saugomi ir tarnaudavo ne vienerius metus. Sijonai, marškiniai, kelnės būdavo siuvinami taip, kad sublogus ar pastorėjus būtų galima lengvai juos pataisyti: susiaurinti, išardyti klostes, paįlginti rankoves, atleisti sijono apačią ar jį paplatinti. Išskirtinėmis progomis, vestuvėms ar atlaidams, iš skrynių būdavo ištraukiami puošniausi aprėdai, iš kurių buvo galima spręsti apie moterų naginimą ir išmone.

Šiandien, ko gero, tik nedaugelis, kaip šeimos relikvijas, savo namuose dar saugo senelių ar prosenelių palikimą – austines staltieses, lovatieses, rankšluosčius, o XIX a. pab. – XX a. pirmoje pusėje nešiotų drabužių bei jų priedų vargiai ar kur belikę, nes, atsiradus pirktinų drabužių madai, senaisiais buvo negailingai atsikratyta.

Parodoje – eksponatai, pagaminti kaimo darbštuolių rankomis

Pastaruoju metu visuomenėje pastebimas sugrįžimas prie lietuviškosios kultūros. Nors dabar senovinius drabužius galima pamatyti tik muziejuose, iš jų fonduose esančių rinkinių įkvėpimo, raštų ir detalių koncertinei tautinei aprangai semiasi folkloro ansambliai. Liaudies mene atrastas idėjas savo kūryboje pritaiko

drabužių dizaineriai, Vasario 16-osios, Valstybės dienos ir kitomis progomis ne vienas tautietis mielai pasipuošia tautiniu kostiumu.

Lankytojai su įdomumu apžiūrėjo liepos 1 dieną Prienų krašto muziejuje atidarytą parodą „Pažintis su Suvalkijos tekstilės paveldu“ – ji nukėlė į praėjusį amžių ir leido susidaryti vaizdą, kokia buvo mūsų protėvių apranga, kokius tekstilės gaminius jie naudojo buityje ir namų interjere.

Parodą pristačiusi Marijampolės krašto ir Prezidento Kazio Griniaus muziejaus direktoriaus pavaduotoja – vyriausioji fondų saugotoja **Danutė Katkuvienė** papasakojo, kad iš muziejaus fondų į Prienus atvežta net 117 eksponatų, kurie reprezentuoja senąją Sūduvos krašto tekstilę. Pasak jos, nors Marijampolės krašto muziejuje yra sukaupta daugybė įvairių eksponatų, gausiausia yra senosios tekstilės kolekcija. Jos pagrindą sudaro to meto Sūduvos krašto švietulio **Vinco Šlekio** surinkti eksponatai, nemažai pasitarnavę ir tam, kad Marijampolėje 1933 metais būtų įsteigtas muziejus.

Vincas Šlekys – knygnešys, slaptos „Sietyno“ draugijos lietuviškai spaudai platinti vienas iš steigėjų ir jos vadovas, Tilžės ir JAV lietuviškų laikraščių bendradarbis ir leidėjas, publicistas, grožinės literatūros vertėjas ir leidėjas, tautosakos rinkėjas, muziejininkas. Sugrįžęs iš Amerikos, kurioje kurį laiką gyveno, jis Lietuvoje nemažai nuveikė, kad būtų puoselėjama lietuvišybė, išaugotas lietuviškas identitetas. Tuo metu jis buvo vadinamas keistuoliu, nes važinėjo dviračiu po kaimus, rinkdamas įvairius eksponatus, tarp jų – ir namudinius tekstilės gaminius. Tačiau, pasak D. Katkuvienės, jis dirbo labai profesionaliai. Iki šių dienų tarp V. Šlekio užrašų išlikusios ir jo darytos fotografijos, kuriose įamžintos senojo kaimo moterys, pasipuošusios muziejininkui atiduodamais tautiniais drabužiais. D. Katkuvienė užsiminė, kad būtent atrastos V. Šlekio fotografijos muziejininkams padėjo išspręsti galvosūkių dėl vieno tekstilės gaminio naudojimo paskirties – iš pradžių jis leidiniuose buvo įvardin-

Parodos „Pažintis su Suvalkijos tekstilės paveldu“ lankytojų koncertavo Prienų krašto muziejaus ansamblis „Marginys“.

Marijampolės krašto ir Prezidento Kazio Griniaus muziejaus direktoriaus pavaduotoja – vyriausioji fondų saugotoja D. Katkuvienė (dešinėje) ir Prienų krašto muziejaus edukacinių programų vadovė E. Petrauskaitė.

tas kaip staltiesė, o iš nuotraukos paaiškėjo, kad jis buvo nešiojamas kaip prijuostė.

Vyr. fondų saugotoja D. Katkuvienė ekspozicijai Prienuose atrinko daugiausia tarpukario laikotarpio eksponatus: sijonus, marškinius, liemenes, galvos apdangalus, juostas ir kitus priedus, taip pat vėlesniam laikotarpiui priskiriamą tekstilę: lovatieses, užuolaidas, rankšluosčius. Eksponuojamas ir vienas vyriškas šventinis kostiumas. Muziejininkės teigimu, vyriškų ir vaikiškų aprangos detalių išlikę daug mažiau nei moteriškų, matyt dėl to, kad vyriškiai drabužius dėvėdavo iki juos sunėšiodavo, visi šeimos vaikai buvo „užauginami“ su tais pačiais rūbais, o moteriškės ir tais laikais buvo linkusios labiau puoštis.

Kolekcijos įvairovę atskleidžia eksponatų katalogai

Marijampolės krašto muziejaus fondų tekstilės kolekcijoje – per 9 tūkst. eksponatų, tik trečdalis jų eksponuojama. Kadangi parodyti visuomenei visų sukaupitų turtų neįmanoma, D. Katkuvienės iniciatyva, gavus projektinį ar savivaldybės finansavimą, nuo 2005 m. prasidėjo leidybinė veikla.

Jau išleisti devyni muziejaus rinkinių katalogai, dauguma jų pristato muziejuje saugomo išpuodingo tekstilės rinkinio įvairovę. Kaip pasakojo D. Katkuvienė, pirmasis leidinys „Marijampolės krašto juostos“ buvo sudarinėjamas neturint šio darbo patirties, nesant reikiamų specialistų, kompiuterių programų brėžiniams atlikti. Knyga išleista pusiau rankiniu būdu. Į pagalbą muziejininkams atėjo tuomet veikusios Dailių amatų mokyklos dėstytojai ir studentai, kurie juostų ornamentus languotame popieriuje tiesiog perpiešė ranka ir pateikė leidyklai. Šioje pirmoje knygelėje pristatyta per 200 išskirtinių tautinių juostų iš muziejuje saugomų 500 šios tekstilės gaminių vienetai.

Antrame muziejaus išleistame kataloge „Suvalkiečių prijuostės“ galima susipažinti su iš aplinkinių kaimų ir miestelių surinktais šios rūšies eksponatais. Pasak D. Katkuvienės, abiejų leidinių nedideli tiražai greitai buvo išparduoti, ypač jais susidomėjo audėjos.

Gausiuose muziejaus rinkiniuose nemažą dalį sudaro marškiniai ir jų dalys. Kataloge „Suvalkiečių marškiniai“ pateikta ir aprašyta per 80 daiktų, grupuojamų pagal siuvi-

Moteriškos aprangos dalys – marškiniai, juosta ir liemenė.

nejimo technika: marškiniai, jų detalės ir atskiros krūtinėlės. Yra fotografijų, aprašų ir ornamento brėžinių, kurie galėtų būti naudingi norintiems pasisiūti ir išsiuvinėti savo marškinius.

Prienų krašto muziejaus lankytojai galėjo pavartyti ir kitus katalogus: „Suvalkiečių galvos ir pečių apdangalai“, „Tradiciniai drabužiai ir jų detalės“, „Interjero tekstilė“, „Rankšluosčiai“.

Kraičių skrynios – su savo istorijomis

Marijampolės krašto muziejaus atstovė D. Katkuvienė parodos lankytojų papasakojo nemažai įdomybių apie eksponatus, apie ano laikmečio drabužių dėvėjimo tradicijas.

Ji atkreipė dėmesį į kelias eksponuojamas linines drobes – kaip pečių apdangalą jas nustota dėvėti po Pirmojo pasaulinio karo, vėliau jos buvo pritaikytos buityje ir sunaudotos vietoje staltiesių. Todėl drobulių muziejuose išliko nedaug. Marijampolės krašto muziejus gali didžiuotis turėdamas per 30 šios rūšies eksponatų, jais ypač domisi specialistai, rašantys mokslinius darbus.

Pasak jos, muziejaus fonduose daugiausia sukaupta namų tekstilės pavyzdžių – siuvinėtų pagalvių, antklodžių užvilkimų, namuose austų lovatiesių, užuolaidų, staltiesių, audinių. Tekstilės kolekcija nuolat pildosi, žmonės vis dar atneša įvairių pavyzdžių.

– Praėjusią savaitę viena moteris padovanojo savo močiutės siuvinėtus marškinius. Jie turi savo istoriją. Močiutė karo metu bėgo nuo fronto ir savo daiktus, tarp jų ir šiuos marškinius, paslėpė žemėje. Grįžusi atsi-

Eksponatai iš Marijampolės krašto muziejaus fondų. Dailiai pasiuvinėti suvalkiečių marškiniai.

Nerti bei rišti rankų darbo krepšeliai – piniginės buvo nešiojami prie juostų.

Vyriškas šventinis kostiumas.

kasė skrynias. Anūkė marškinius išsaugojo iki šių dienų, galiausiai atnešė mums, sakydama, kad nėra prasmės laikyti namuose, nes niekas jų ateičiai nesaugos, – perpasakojo vyriausioji fondų saugotoja D. Katkuvienė.

Muziejininkė, pasakodama apie suvalkiečių tekstilę būdingas spalvas, stebėjosi, kad dauguma iš esančių fonduose juostų yra raudonos, kitų spalvų yra mažai. Juostos buvo naudojamos ne tik kaip aprangos detalė, bet ir buityje – ką nors parišti, kūdikiui suvystyti, taip pat jas ausdavo dovanoms vestuvių, krikštynų progomis. Net ir į kapo duobę karstas buvo nuleidžiamas su austinėmis juostomis.

Didžioji dalis prijuosčių būdingos Suvalkijos kraštui, bet yra ir turinčių kitų regionų, pavyzdžiui, Džukijos tautodailėi priskiriamų bruožų. Tai, anot D. Katkuvienės, natūralu, juk iš toliau esančios jaunamartės kraičio skrynios atsiveždavo pagal savo krašto tradicijas pasiūdintus ar puoštus rūbus, o jų detales, raštus nu-

(Nukelta į 8 p.)

Želkūnų bendruomenės 10-mečio jubiliejus atšvęstas garsiai!

Štai ir nuskambėjo nuaidėjo vasaros šventės Vyšniūnuose paskutinės akimirkos...

Tradicinis renginys 2022 metais buvo skirtas paminėti dviems tarpusavyje susijusioms svarbioms sukaktims – Želkūnų bendruomenės 10-mečio ir Želkūnų pagrindinės mokyklos pastato, tapusio minėtos bendruomenės namais, 60-ties metų sukaktis. Į šventę rinkosi buvę šios mokyklos darbuotojai ir mokiniai, bendruomenės nariai ir svečiai. Smagu buvo vėl pasimatyti, pabendrauti, praėjus devyneriems metams

po mokyklos uždarymo...

Želkūnų bendruomenė dėkoja gausiam šventinės programos dalyvių būriui. Skambėjo kolektyvų iš Pieštuvėnų, Eičiūnų, Butrimonių ir Birštono atliekami kūriniai, žiūrovai atlikėjams negailėjo aplodismentų, šoko ir dainavo kartu. Tą progą buvo sukurtas ir pirmą kartą pasirodė Želkūnų moterų ansamblis, vadovaujamas **Laimutės Benokraitienės**, taip pat iki ašarų sujaudino ukrai-

nietiška dainą atlikusi ansamblio solistė **Darija**, su šeima gyvenanti Vyšniūnuose. Bendruomenės centre buvo galima apžiūrėti Jiezno gyventojos **Laimos Butkienės** tapybos parodą, kurioje nutapyti realistiniai vaizdai dvelkė šiluma ir ramybe.

Zymaus atlikėjo **Pauliaus Stalio** koncertas taip pat nepaliko abejingų – gerbėjai dainininkui teikė gėles ir prašė autografo.

(Nukelta į 8 p.)

Meilė dviems mokykloms

(Atkelta iš 2 p.)

metų dabar pastato vaiduoklio vaizdas siaubingas. Jame seniai nebėra nei langų, nei durų, todėl į atokiau nuo Klevų gatvės esantį pastatą gali patekti kas tik nori. Viduje nebeliko radiatorių ir kitos įrangos, nėra ir į antrąjį aukštą vedančių laiptų pakopų, juos tiesiog kažkas pavogė, pastato stogas įlūžęs, nes išneštos geros medinės jo konstrukcijos. Nepaisant pavojaus, pastate miestelio gyventojai ar kiti smalsuliai lankosi ir ant sienų palieka įvairių užrašų.

Kas penkerius metus rengdami klasės draugų susitikimus, prie šio pastato atnešame gedulo gėlių – tarsi prie brangaus jaunystės numirėlio. O S. Valančius tikina, kad pastato savininkų vilniečių įveikti nepavyksta – nei jie remontuoja, nei griaua, nei kam parduoda. Balbieriškio seniūnė **Sigita Razanskienė** sako, kad Prienų rajono savivaldybė nuo 2018 m. pastato savininkui taiko padidintą 3 procentų nekilnojamojo turto vertės mokesčio tarifą. Tai vienintelis būdas privačių valdų savininkus priversti prižiūrėti savo turta, bet šio asmens įmonė yra bankrutavusi, ir pastato savininkas Lietuvoje nebe gyvena. Turto bankas jį tarsi pamiršo...

„Raudonoji“ Balbieriškio miestelio mokykla.

Štai ir stūkso virš gražuolio miestelio baisus vaiduoklis, kuris yra ir žmonių istorinė gėda, ir pasipiktinimo valdžia priežastis. Juo labiau visų žvilgsniai ir prisiminimai nukrypsta į mielą ir jaukią „raudonąją“ mokyklą, kuri išlaikė šimtmečio išbandymus, nes yra suręsta su meile, kiekvienos padėtos plytos šiluma ir jos lankytojų dėkingumu.

Per miestelio Vasaros šventę,

skirtą Balbieriškio įkūrimo 520-osioms metinėms, praeisime pagrindine Balbieriškio gatve, kuri yra bene ilgiausia tokio tipo gyvenvietėse Lietuvoje, ir su pasididžiuoju sveičiu sakysime: Štai čia aš mokiausi, čia lankėsi Lietuvos Prezidentas, čia prabėgo mano jaunystė. Ar to maža?

Ne, nes tai ir yra meilė savo Gimtinei, nepaisant visokių juodulių jos padangėje.

Prienų Turguje

Palma PUGAČIAUSKAITĖ

„Po žydinčia liepa stabtelėję – pasikalbėkime“ ...

Vidurvasario turguje šurmulio ne per daug. Šis mėnuo dar vadinamas liepiniu, liepžiediniu. Pakeičiui į turgų ar ankštų rytą pro atvirą langą, rodos, „geri“ žydinčios liepos medų, po ja ir pastovėti labai gera, susitikus kaimynę, sugrįžtančią jau su pirkiniais.

Tikėta, kad liepoje gyvena ir likimo deivė. Likimas ar ne, kad kainos kyla, svarstė susitikę ankstyvi prekeiviai. Kai miškas dovanuoja gausybę gėrybių, vieni jų prisirenka patys, kiti negaili ir 20–30 eurų sumokėti už litrą žemuogių, iki 10 eurų – už litrą mėlynių, septynis eurus už gražių voveraičių kibirėlių, kai kilogramas jų kainuoja 13 eurų. Trešnių litras kainavo 3 eurus. Viena šeimininkė, kuri atveža savo daržovių, pasakojo, kad ežias „semia“ vanduo, todėl moteris ketino daugiau jų dėti į šaldiklį, nes gali supūti, kaip kad ir braškės, kurių kilogramas turguje kainavo iki 4,50 euro. Ji vylėsi, kad giedrą dangų dovanos ir sekmadienio „Miegantys broliai“.

Ryšelis gražių burokėlių su lapkočiais, dar „lambukais“ vadinamų, kainavo 1,50 euro, gražių morkų ryšelis – 1,50 euro, o nerūšinių kilogramas – eurą; svogūnų kilogramas kainavo 1,50 euro, kopūstų – 1,50 euro, kalafijorų – 2 eurus, žirnių – 3 eurus. Kilogramas salotų, svogūnų laiškų kainavo po 3 eurus, ryšelis krapų – 0,50 euro, krepšelis rukolos – 0,50 euro, už cukinijas prašė po 0,80 arba eurą. Dešimt naminių vištos kiaušinių pardavė už du eurus, antinių dešimtis kainavo 3,50 euro, o perlinių vištų (pentarkų) – 3 eurus (kiaušiniai tikti ir perinimui).

Gyvulių turguje pirkėjai į eiles nesirikuoja, kaip sakė augintojai, „astogų metas, nereikia per daug ir tikėtis“. Įprastas čia ankstyvas gyvenimas. „Laikas jau didinti ir vištų kainas, bet žinok, „nesikelia“, – tikino vienas ilgametis prekeivis. Nors, pasak jo, gerokai daugiau už vištą prašo tie, kurie jų atveža į namus. Šį rytą vištaitė galima buvo nupirkti už 8 eurus. Triušiai kainavo įprastai – vyresni, veisliniai – iki 40 eurų už vieną, jaunikiškai – iki 15 eurų. Už jau galima sakyti „tradicinė“ šeima – viena gaidžių ir šešias mėsinis plikakaklių vištas – prašė 100 eurų. Dabar jau toks laikmetis, kai nenorėdamas gali įžeisti žmones dėl šeimoms sampratų. Panaši situacija pasitaikė ir turguje. „Jeigu tėvas seniai gyvena savo gyvenimą, jis turi savo šeimą, jo nėra mano šeimoje, – kalbėjo pusamžis vyras. – Jeigu sakiny susideda iš žodžių, o aš neprisimenu ne tik sakinio, bet nei vieno jo žodžio, tai apie ką kalbam, man jis ne šeima, tik pagarba turintis žmogus, kurio dėka atėjau į pasaulį, o gal geriau būčiau neatėjęs“, – paleidė dar porą keiksmazodžių ta tema, vyras išspaudė vyrišką ašarą ir nuskubėjo, nešinas pašarų vištoms maišu. Beje, pašarų galima rasti įvairiais kiekiais ir ne vieno gamintojo.

Geros nuotaikos, kaip ir visada, sutiktas negailėjo

Jonas Pašvenskas gera nuotaika pasidalino, bet neišdavė, ką pirkto.

Jonas Pašvenskas, tik neišdavė savo „pirkinių krepšelio“ turinio. Išties, sutinki nemažai žmonių, kurių kiekvienas turi savo likimą, vieni jis galbūt labai gražus, kaip kad ir didžiulė žydinčia liepa, nepaliesta audrų, kitų gi gyvenimuose – kaip ir medžio rievėse – būta ir esma ir skausmo, ne tik džiaugsmo (kalbant bendrinėmis sąvokomis). Vieni geba džiaugtis ir sunkesnėmis akimirkomis, išgyventi netektis, nelaimės. Matai jų geras akis, stebi, kaip jie renkasi prekes be pykčio sau, šalia esančiam, „augančioms kainoms“. Žuvį, silkę pirkėjai renkasi nelabai skaičiuodami, prašo to, ką perka nuolat, arba renkasi po mažiau pasmaguriauti. Kilogramas karšto rūkymo karšio kainavo 5,50 euro, karšto rūkymo ešerio – 7,90 euro, naminio dūmo šalto rūkymo skumbrės – 7,50 euro, jūros ešerio kėpsnių su sūriu – 6,50 euro, karpio filė – 8 eurus; sauso šaldymo jūros lydekos – 4,90 euro. Pagal poreikius pirkto šviežios mėsos bei jos gaminių. Eilutės driekėsi, kur buvo prekiaujama rūkytais, vytintais gaminiais, paruoštais kepti šašlykais, grilio dešrelėmis, ir, žinoma, lašiniai.

Kiek vėliau į turgų atėjus, šiltą vasarą pieno jau gali ir nerasti. Varškės sūrių, sviesto dar aptiksi. Litras pieno kainavo 0,70 euro, litras grietinės – iki 6 eurų, pusė kilogramo sviesto – 5–6 eurus, pusė kilogramo varškės – 1,50 euro, varškės sūrio kilogramas – 5–6 eurus. Bitininkai medaus kilogramą pardavė už 6 eurus, ūkininkai – pusės litro sėmenų aliejus butelį – už 4–4,50 euro. Na, o ūkininkai, kurie atvežė paskutinio derliaus iš aruodų, kviečių 50 kg maišą pardavė už 20 eurų. Tuo, kad jis pigesnis jau nebus, net neabejojo. Turguje galima pasirinkti įvairių konservų – ne tik konservuotų, marinuotų ar raugintų daržovių, bet ir kiaušienos, jautienos, tuno... Jau vienas kitas pirkėjas vaikštinėja su kauke ant veido. Ar daug vilties, kad nebereiks vėl „kaukių traukti iš kišenų“, – svarstė moteris pakeliui iš turgaus. Jos paragino keliauti, kol „važiuoti neuždrausta“, juk po Oninių ir ruduo čia pat...

Maloniai kviečiame
liepos 22 d. (penktadienį) 17 val.

į mūsų kraštiečio, gydytojo ir rašytojo

Stanislovo Moravskio

(1802–1853)

220-ųjų gimimo metinių minėjimą ir
šv. Mišias Nemajūnų Šv. apaštalo Petro ir Pauliaus bažnyčioje.

Dalyvaus

Istorikė dr. Reda Griškaitė ir aktorius Andrius Bialobžeskis

Muzikuos

Vita Liaudanskaitė-Vaitkevičienė ir Jokūbas Juškevičius

Po renginio kviečiame prie klebonijos pabendrauti,
pasivaišinti arbata.

Organizuoja: **MIŠKINIO VISOŠČIŲ MOKYKLĄ SANTALKĄ** ir **Gyvenimas**

Rėmėjai:

Vakaro mecenatai: Rūta ir Rimvydas

Renginio bus fotografuojamas ir viešinamas

Dirbantys pensininkai ir neįgalieji liepą sulauks atnaujintų pensijų

Daugiau nei 11 proc. Lietuvos pensininkų vis dar dirba. Kiekvienais metais dirbantys pensininkai sulaukia pensijų atnaujinimo – jų gaunamos pensijos perskaičiuojamos, įvertinus papildomai įgytą stažą ir taškus. Taip pat atnaujinamos ir dirbusių neįgalųjų netekto darbingumo (neįgalumo) pensijos.

Pensijos dydį lemia per visą gyvenimą sukauptas stažas, apskaitos vienetų suma, bazinės pensijos rodiklis ir apskaitos vieneto vertė tą mėnesį, kai žmogus išeina į pensiją. Kai žmogus, išėjęs į pensiją, toliau dirba ir moka pensijų socialinio draudimo įmokas, jo stažas ir apskaitos vienetų skaičius kiekvienais metais padidėja. Dėl to daugeliu atvejų didėja ir senatvės pensija arba netekto darbingumo pensija.

Šį mėnesį dirbantys pensininkai gaus naujo dydžio pensijas, atnaujintas atsižvelgiant į praėjusiais metais papildomai įgytą stažą ir apskaitos vienetų skaičių. Kadangi pensijos perskaičiuojamos nuo sausio, pradėjus mokėti atnaujintą pensiją nuo liepos, bus sumokėta taip pat nepriemoka už pirmuosius šešis šių metų mėnesius.

Pavyzdžiui, jeigu pernai dirbusio pensininko darbo užmokestis visus metus buvo maždaug minimalios mėnesio algos dydžio (2021 m. – 642 eurai), žmogus įgijo vienerių metų stažą ir maždaug pusę pensijos apskaitos vieneto. Tokiu atveju pensija padidėja maždaug 9 eurai, o atnaujinus ją nuo liepos, už pirmus šešis šių metų mėnesius žmogus gaus ir maždaug 54 eurų nepriemoką. Vėliau kiekvieną mėnesį žmogus gaus 9 eurai padidėjusią pensiją.

Svarbu prisiminti, kad kiekvieno sumokėtos socialinio draudimo įmokos skirtingos, todėl individualios pensijos pokytis bus skirtingas.

Savo sukauptą stažą ir apskaitos vienetų skaičių kiekvienas žmogus gali pasitikrinti prisijungęs prie asmeninės paskyros www.sodra.lt/gventojuu.

Pensijos gali padidėti ne visiems dirbantiesiems

Daliai senjorų ir neįgaliausių, kurie pernai dirbo, pensijos po atnaujinimo gali nepadidėti arba padidėti mažiau negu vidutiniškai.

Taip yra dėl to, kad 2018 metais,

kai senatvės pensijos buvo perskaičiuojamos, daliai gavėjų, kurių pensijos po perskaičiavimo būtų mažėjusios, pritaikyta pensijų nemažinimo taisyklė. Tokiu atveju naujinama perskaičiuotoji pensija – jeigu ir po naujinimo ji yra mažesnė, toliau mokama ankstesnio dydžio pensija.

Netekto darbingumo pensijos dėl naujinimo padidės tik tuo atveju, jei gavėjo 2021 metų pensijų socialinio draudimo įmokų suma viršija apskaičiuojant šią pensiją jau pridėtą netekto darbingumo pensijos apskaitos vienetų už šiuos metus skaičių.

Mažiausias pensijas gaunantys senjorai, kurių visų gaunamų pensijų suma nesiekia 267 eurų, gauna mažų pensijų priemokas. Jeigu po naujinimo jų pensijos vis tiek neperkops 267 eurų, jiems ir toliau bus mokama priemoka, kad žmogaus, įgijusio būtinajį stažą, visų gaunamų pensijų suma su priemoka sudarytų 267 eurus.

Dirbančiųjų pensijos didesnės

Per pastaruosius kelerius metus darbo rinkoje likusių ir senatvės pensiją gaunančių žmonių skaičius stabilus – dirba daugiau nei 11 procentų pensininkų. Daugiau dirba vyrų (beveik 14 procentų) nei moterų (10 procentų). Sulaukus pensinio amžiaus dirbti dažniau lieka tie, kurie yra įgiję didesnį stažą, ir tie, kurių senatvės pensija didesnė. Šiuo metu dirbančių pensininkų vidutinis darbo stažas – 40,6 metų.

Naujausiais duomenimis, Lietuvoje yra apie 606 tūkst. senatvės pensijos gavėjų. 71 tūkst. iš jų dirba. Vidutinė dirbančių pensininkų pensija siekia 556 eurus. Palyginti, vidutinė senatvės pensija su būtinuoju stažu yra 511 eurų.

Lietuvoje taip pat yra apie 125 tūkst. netekto darbingumo pensijos gavėjų, iš jų dirba 42 tūkst. Šių žmonių vidutinė pensija – 300 eurų.

(Nukelta į 7 p.)

Kas Kur Kada?

LIEPOS 16 d.
šeštadienį

BIRŠTONO SENIŪNIJOJE
GALINIŲ SODYBOJE
MATHIEŠIŲ KAIME
(Pavėsinis g. 30)

**KLOJIMO TEATRŲ
FESTIVALIS**
„Kur Nemuno mėlynas kelias“

SVĖNTES PRADŽIA
12.00 val.

Liepos 17 d.
sekmadienį

BIRŠTONO ŠV. ANTANO PADUVIEČIO BAŽNYČIOJE

**ŠVENČIAUSIOSIOS MERGELĖS
MARIJOS ŠKAPLIERINĖS ATLAIDAI**

11.30 val.
Sakralinės muzikos valanda.
Dalyvauja Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos choras „Pastoralės giesmė“
(vad. Nijolė Jautakienė, koncertmeisterė M. Cepaitė)

12.00 val.
Šv. Mišios
Atlaidų vedėjas arkivysk. emer. Llonginas VIRBALAS SJ.
Giedos Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos choras (vadovė Nijolė Jautakienė)
Po šv. Mišių bus rengiama Eucharistinė procesija.

Nuoširdžiai kviečiu dalyvauti!
Birštono parapijos klebonas mons. J. Dalinevičius

Dirbantys pensininkai ir neįgalieji liepą sulauks atnaujintų pensijų

(Atkelta iš 6 p.)

Liepą dar daugiau žmonių gaus didesnes pensijas

Nuo liepos padidėjimą pajus ir kiti pensijų bei socialinių išmokų gavėjai. Šių žmonių pensijos padidėjo dėl papildomo indeksavimo, kuris buvo pritaikytas birželio mėnesį. Kadangi dalis išmokų mokama ne už einamąjį, o už praeitą mėnesį, kai kurios nuo birželio padidintos pensijos ir kompensacijos bus mokamos liepą.

Liepos mėnesį didesnes pensijas gaus tie gyventojai, kurie gauna iš ankstines senatvės pensijas, nukentėjusių asmenų valstybines pensijas, pirmo ir antro laipsnio valstybinę pensiją, mokslininkų, pareigūnų ir karių valstybines pensijas.

Didesnių išmokų taip pat sulauks šalpos senatvės pensijų, šalpos kompensacijų, šalpos neįgalumo pensijų, šalpos našlaičių pensijų gavėjai. Padidės ir kompensacinės išmokos profesionaliojo scenos meno įstaigų kūrybiniais darbuotojams.

Musikaltimai Melaimės

Vagystė

Liepos 8 d. į Prienų r. PK kreipėsi vyras (g. 2001 m.), pranešdamas apie tai, kad liepos 4 d. apie 11 val. Birštono sav. Vanagų k. iš jo neužrakinto automobilio „Volvo S40“ pavogta 1 500 eurų.

Eismo įvykis

Liepos 9 d. 10 val. 06 min. gautas ESO pranešimas, kad Prienų r. sav., Jiezno sen., Vincentavos k., po eismo įvykio ant lengvojo automobilio „Mercedes-Benz“ buvo užkrięs elektros stulpas. ESO darbuotojai automobiliu gerve pakėlė elektros stulpą, ugniagesiai buksyravimo lynu patraukė automobilį.

Gaisrai

Liepos 9 d. 15 val. 22 min. gautas pranešimas, kad Prienų r. sav., Veiverių sen., Veiverių mstl., Kauno g., kaimynai laukuose degina padangas. 2x2 m plote buvo deginamos gamtinės atliekos, deginusi moteris jas užgesino pati.

Liepos 11 d. 00:51 val. gautas pranešimas, kad Prienų r. sav., Balbieriškio sen., Žvyrų k., buvusioje gaisravietėje (gaisras kilo 07.06) rodosi ugnis, kuri plinta. Rastas vienas atsinaujijęs židinytis perpiltas vandeniu.

Parengta pagal Alytaus AVPK ir Kauno PGV paros įvykių suvestines

SIŪLO DARBA

UAB „Birštono mineraliniai vandenys“ ir Ko reikalingas krautuvo vairotojas. Tel. 8 687 34 578. Darius.

Reikalingas gamybos darbuotojas mėsos perdirbimo ceche. Darbo vieta – Birštono vienkiemyje. Tel. 8 686 69 599.

UAB „Požeminių linijų statyba“ ieško: vamzdinių klojėjų (1000-1200 į rankas), ekskavatorininkų (1500-1800 į rankas), betransjų technologijų specialistų (1700-2200 į rankas), suteikiamos visos socialinės garantijos, darbo rūbai, brigados automobilis, visuomet laiku mokamas, nepriklausomai nuo sezono, atlyginimas. Skambinti: 8 698 36581.

Įmonėje reikalingi darbuotojai:

Autokrautuvo vairuotojas. Atlyginimas į rankas nuo 1000 iki 1300 Eur
Mašinistas operatorius. Atlyginimas į rankas nuo 1100 iki 1375 Eur
Staklininkas. Atlyginimas į rankas nuo 1000 iki 1250 Eur
Pagalbinis darbininkas. Atlyginimas į rankas nuo 800 iki 1100 Eur
Jei susidomėjote, galite su mumis susisiekti: tel. 8 698 46 063, el. paštu: strielciulentpiuve@gmail.com

PERKA

Nekilnojamas turtas

Pirkiau garažą arba nedidelę sandėliavimo patalpą Birštone. Tel. 8 616 98 015.

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė brangiai perka galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame. Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.

Perkame miškus didžiausiomis kainomis Lietuvoje. Mokame avansus. Atsiskaitome iš karto. Tel. 8 656 79029.

Parduokite mišką
(iki 20 000 € už hektarą). **BRANGIAI**
Gaukite įvertinimą nemokamai.
8 659 99 929

Įmonė perka galvijus geromis kainomis. Tel. 8 613 79 515.

Įvairios prekės

Įmonė perka naudotus automobilius. Gali būti be techninės apžiūros, nevažiuojantys, išregistruoti. Siūlykite visus variantus telefonu 8 607 67 679.

Perka melžimo aikštelę. Tel. 8 606 29 799.

Perka
KARVES, BULIUS, TELYČIAS

8 620 25 152,
8 800 08 801

ATSISKAITOME IŠ KARTO!
Pagal skerdeną ir gyvą svorį. Brangiai mėsinius

PERKA

PERKA
Įvairius arklius.
Moka PVM.
Tel. 8 611 15 151.

UM
UTENOS MĖSA

BRANGIAI PERKA
GALVIJUS
8 620 33544
Moka iš karto!

PERKA
GALVIJUS

KARVES, TELYČIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENAS ARBA GYVĄ SVORĮ.
SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.
Tel.: (8-614)93124

PARDUODA

Nekilnojamas turtas

Parduodamas 2 kambarių butas Jiezne, su patogumais, kūrenamas kietu kuru. Kaina – 7500 Eur. Tel. +370 650 11 206.

Kietas kuras

Parduoda MALKAS, supjautas kaladėlėmis, rąstukais. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

Įvairios prekės

Parduodami nauji šaldytuvai ir šaldikliai „Snaigė“. Vasaros nuolaidos ir garantija 5 metai. Pristatymas į namus nemokamas. Tel. 8 675 50 466.

Parduodame KIAULIENOS skerdeną puselėmis lietuvišką, svilintą, kaina – 3,4 Eur/kg, puselė sveria apie 50-60 kg. Pateikiame kokybės sertifikatą, kad mėsa LIETUVIŠKA. Atvežimas nemokamas, **PARDUODAME BERŽO BRIKETUS**, kaina – 360 Eur. Tel. 8 607 12 690.

Naminiai sviestiniai šakočiai, grybukai

ir jų asorti Jūsų šventėms! Tik iš natūralių lietuviškų produktų, pagal senolių receptą. Svoris nuo 100 g iki 5 kg. Siunčiame į Lietuvos miestus ir užsienio šalis. Tel. 8 650 43 159. **Lauros kepyklele.** (Adresas: Revuonos g. 48, Prienai).

Parduodu durpingą juodžemį. Tel. 8 699 35 203, Prienai.

PASLAUGOS

Pilnas pamatų įrengimas (nustumdymas, polių gręžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpylimas). Tel. 8 620 85350.

Betonavimo ir mūrinių darbų. Tvorų montavimas. Tel. 8 600 96 399.

Tvarkome apleistus sklypus, pjauname, genime medžius. Pjauname veją, žolę sodo traktoriukais, trimeriais. Atliekame kitus aplinkos tvarkymo darbus. Tel. 8 670 18 048.

Priimu smulkų statybinį laužą (betonas, plytos). Tel. 8 699 35 203, Prienai.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujinių, vanduo-oras katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. Tel. 8 640 39 204.

DURYS – PER 3 DIENAS!

„ŽMONIŠKOMIS KAINOMIS“

Gaminu duris – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūsiams. Tel. 8 653 93 193.

Atliekame įvairius remonto darbus, klojame plyteles. Tel. 8 682 82 134.

PASLAUGOS

Nebrangiai atvežame sijotą kokybišką juodžemį, maišytą su kompostu. Vežamas kiekis – nuo 4 iki 10 kub.m. Tel. 8 609 66 753.

Kaminių idėklai: gaminimas, montavimas. Kaminių valymas. Tel. 8 645 87 304.

Remontuoja skalbykles, elektrines virykles-orkaites, indaploves, džiovyklas. Atvyksta į namus. Suteikia garantiją. Tel. 8 647 55 929.

SIENŲ ŠILTINIMAS
užpildant oro tarpus
1m² kaina nuo 1,40 Eur
Tel. 8 675 7 73 23

ĮVAIRŪS

SKLŲPŲ SAVININKŲ DĖMESIUI!

VšĮ „Placiajuostis internetas“ pagal LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatas kiekvienam šviesolaidinio tinklo kabeliui įrengtoms apsaugos zoną (jeigu iki įstatymo įsigaliojimo tai nebuvo įgyvendinta). Pakartotinai kviečiame susipažinti su Susisiekimo ministerijos patvirtinto Birštono sav. (2022-05-03, Nr. 3-229) „Elektroninių ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonos VšĮ „Placiajuostis internetas“ tinklo plano Birštono savivaldybėje“ sprendiniais Susisiekimo ministerijos tinklapyje (<https://sumin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/elektroniniu-rysiu-tinklu-elektroniniu-rysiu-infrastrukturos-apsaugos-zonos-planas-vsi-placiajuostis-internetas-tinklo-apsaugos-zonos-planas-birstono-savivaldybeje>).

ĮVAIRŪS

„Gyvenimo“ redakcijoje priimami skelbimai ir į Alytaus, Marijampolės ir Vilkaviškio miestų ir rajonų laikraščius.

Alytaus
Naujienos

Suvalkietis

Santaka

Valstybės dieną Čiudiškių piliakalni papuošė susikibusių rankų karūna

Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną, liepos 6-ąją, lygiai 21 val. vietos laiku lietuviai visame pasaulyje jau keturiolikta kartą susirinko giedoti „Tautiška giesmė“. Tradiciškai valstybės himnas buvo giedamas ir ant Čiudiškių piliakalnio, kurį šventės proga pirmą kartą apjuosė žmonės susikibdami už rankų.

Praėjusiais metais Išlaužo seniūno Tomo Skrupsko sugalvota iniciatyva aplink piliakalnį sustoti susikibus už rankų šiemet buvo įgyvendinta. Vienos iš šventės rengėjų, Išlaužo laisvalaikio salės renginių organizatorės Kristinos Žukauskienės teigimu, tai bendruomenės vienybės ir susitelkimo simbolis. „Kartu mes galim daugiau nei patys tuo tikim“, – mintimis apie iniciatyvą dalijosi K. Žukauskienė.

Šventės svečiais turėjo progą pasipuoti Išlaužo Šeimos dienos centro vaikų vertais vėriniais ir apyrankėmis. Centro socialinės pedagogės Gintarės Šilingienės teigimu, vaikams patinka dalyvauti tokiose akcijose ir daryti įvairius rankdarbius. „Kai jie dar sužinojo, kad jų vertais vėriniais pasipuot ir atėję svečiai, tai buvo tokie pakylėti...“ – apie vaikų

nuotaikas pasakojo centro darbuotoja.

Sugiedojus „Tautiška giesmė“ ir apjuosus piliakalnį, iškilmes nesibaigė: kaip ir kasmet, šventės svečiai galėjo vaišintis ką tik ant laužo išvirta koše, taip pat atsigerti specialiai šiam renginiui gamintos naminės geros, paragauti skirtingų varškės sūrių, chalvos. Šiemet vaišėmis rūpinosi Purvininkų kaimo bendruomenė. „Karališką“ penkių grūdų košę virė ir renginį rėmė ekologiškos kepyklos „DU Medu“ savininkas ir generalinis direktorius Vytautas Račickas. „Gyventojai domisi, klausia,

kaip gali prisidėti, ruošia vaisės bendram stalui. Ypatingą dėmesį ir susitelkimą rodo Purvininkų seniūnaitija ir seniūnaitė Ona Lebedinskienė su šaunia verslininkų komanda!“, – gyventojų bendruomeniškumu pasidžiaugė K. Žukauskienė.

Tradiciškai Valstybės dieną ant piliakalnio susirinkę gyventojai išsikirstyti neskubėjo ir toliau vakarą leido bendrystėje. Purvininkų kaimo gyventojos Agnės manymu, žmonės vis daugiau buriasi, „nes nori bendrauti“.

Miglė Kalinauskaitė

Autorės nuotraukos

Želkūnų bendruomenės 10-mečio jubiliejus atšvęstas garsiai!

(Atkelta iš 5 p.)

Dėkojame svečiams ir draugams už dovanas ir gražius palinkėjimus. Bendruomenę su jubiliejumi sveikino Prienų r. savivaldybės meras A. Vaicekuskas ir vicemerė L. Jakiševičienė, Administracijos direktorė J. Zailskienė, buvęs bei esamas Seimo nariai – Vytautas Kamblevičius ir Andrius Palionis. Politikai žadėjo toliau rūpintis ir padėti sutvarkyti bendruomenės pastato stogą. Ilgiausių metų linkėjo Pieštuvėnų ir Stak-

liškių bendruomenės, seniūnė N. Ivanovienė, seniūnaitis J. Majauskas, Eičiūnų kapela, Butrimonių šokių kolektyvas „Gracija“, bičiuliai ir draugai. Šventės kulminacijai buvo skirtas specialiai iškeptas jubiliejinis tortas, kurį ragauti kvietėme visus šventės dalyvius, o programos pabaigoje vaikus linksmino užsakyta pučių pramoga, provokavusi pakartojimą.

Džiaugiamės, kad renginys buvo gerai įvertintas ir svečių, ir dalyvių,

todėl dėkojame renginį organizavusiems bei jį parėmusiems bendruomenės nariams bei vietos gyventojams, Vyšniūnų jaunimo klubui „Vizija“, Prienų rajono savivaldybei.

Želkūnų kaimo bendruomenė vykdo vietos projektą Nr. PRIE-LEADER-6B-K-15-8-2021/42VSPV-19-1-09270-PR001 „Tradicinių bendruomenės renginių organizavimas“.

Želkūnų bendruomenės pirmininkė Sonata Labanauskienė

Pažintis su prosenelių tekstilės paveldu užsimezga muziejuje...

(Atkelta iš 5 p.)

sižiūrėdavo bei savo aprangoje pritaikydavo norinčios išsiskirti suvalkietės. Džiūška įtaka ypač pastebima lovatiesių raštuose.

Muziejininkė, tvarkydama fondus, atkreipė dėmesį į vieno austinio rankšluosčio kamputyje pažymėtą numerį – 14. Tokį pat eksponatą, pažymėtą 12-uju numeriu, ji pastebėjo ir Rumšiškių buities muziejuje. Paaikėjo, kad sunumeruoti rankšluosčiai yra iš tos pačios kraičio skrynios, kuri priklausė prelato Mykolo Krupavičiaus seseriai, sakoma, kad rankšluosčių iš viso buvo dvidešimt, visus juos išaudė ta pati audėja.

Patys seniausi muziejaus kolekcijos rankšluosčiai išsiskiria papuošimais – jų galai surašyti mazgais, vadinamais „pinikais“. Vėlesni jau puošti nėriniais. Muziejuje išlikę ir nemažai dar nepanaudotų ruošinių, skirtų namų tekstilės bei rūbų puošybai.

Apžiūrinėjant parodą, ne vienas jos lankytojiui krito į akis tai, kad senovės lietuviai turėjo būti nedidelio ūgio ir liekni, dabartiniai žmonės vargu ar beįtilptų į savo prosenelių drabužius. Moterys labai domėjosi nertomis, makramė technika iš ploniausių siūlų surištomis, karoliukais puoštomis mažutėmis pinigėnėmis, į kurias tilpdavo vos vienas kitas pinigėlis, jos buvo nešiojamos prie juostos.

Mažiausiai muziejaus kolekcijoje yra išlikusių riešinių – vos ketverios poros, jos kasdienės, skirtos apsaugoti rankas nuo šalčio, ir yra numegztos daugiausia iš siūlų likučių. Šiandien moterys riešines naudoja ne tik praktiniais, bet ir puošybos tikslais.

Audėjų amatas miršta, jų rankdarbiams prireikia restauratorių

D.Katkuvienės teigimu, praeito amžiaus 7–9 dešimtmetyje dar nemažai liaudies meistrų apsiungusios Dailės kombinatui audė įvairius tekstilės gaminius, vakarais jos ausdavo ir namuose. Kurį laiką prie Marijampolės krašto muziejaus veikė tautodailininkų klubas, kiekvienų metų pabaigoje jie surengdavo atskaitinę parodą. Tačiau muziejuje yra ir vėlesnio laikotarpio tekstilės gaminių.

Deja, šiuo metu, anot muziejininkės, Marijampolės krašte jau nebelikę nei vienos audėjos, kuri austų tekstilės gaminius, tiesiog jiems nebeliko paklauso. Arčiausiai audžiama Vilkaviškyje, kur dar veikia „Mažoji audimo artele“, kuri rengia tautinių šokių kolektyvus.

Net ir saugoma muziejaus fonduose tekstilė dėvisi, ją veikia laikas, todėl D.Katkuvienė pasidžiaugė, kad projektų dėka, bendradarbiaujant su Lietuvos dailės muziejaus Prano Gudyno restauravimo centru, pavyko kai kuriuos eksponatus restauruoti, tačiau šis darbas ilgas ir kruopštus.

Pasakojimus senosios tautodailės temomis pajavairino Prienų krašto muziejaus ansamblio „Marginys“ dainininkių atliekamos dainos. Įtvirtinti išgirstas žinias, patiems sukurti tautinius raštus popieriuje pakvietė edukacinių programų vadovė Emilija Petrauskaitė, parodos lankytojams surengusi edukaciją „Ropars tekstilėje“.

Parengė Dalė Lazauskienė

Namuose iš vilnos austos juostos fragmentas.

Austinis lino rankšluostis, siuvinėtas kryželiu ir puoštas nėriniais.

Merginų galvos apdangalas – karūna.

Namų tekstilė iš kraičio skrynios.

Išskirtinės prosenelių austos ir siuvinėtos prijuostės.

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINES ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketav@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

remia rubrikas
„Jaunimo
skveras“
ir „Tai, kas
išaugina...“

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais – 1400 egz., šeštadieniais – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus
spaustuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 315) 73786.

ALYTAUS
SPAUSTUVĖ

Internetu skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrastiogyvenimas